

Psykiatriská deildin á Landssjúkrahúsinum:

Nógv sum verða innløgð kundu verið hjálpt heima

Tørvur á eini psykiatriskari heimasjúkrasystur

Umleið tveir triðingar av øllum innleggingum á psykiatrisku deildini á Landssjúkrahúsinum í 1977 vóru akuttar innleggingar. Hetta talið kundi verið munandi minni, um vit høvdu eina psykiatriska heimasjúkrasystur. Í dag er eingin tilík í Føroyum.

Tað eru starvsfólk, sum arbeíða á psykiatrisku deildunum, sum hava gjørt hesa kanning. Tað er greitt, at var ein heimasjúkrasystur, sum kundi vitjað psykiatriskar sjúklingar í heimum teirra, hevði tað í førum verið heilt óneyðugt at innleggja fleiri sjúklingar.

Tað visir seg eisini, at tað ferð eftir ferð eru teir somu sjúklingarnir, sum verða innlagdir á psykiatrisku deild. Hetta kemst m.a. av, at tá teir verða útskrivaðir eftir styttri sjúkralegu, hava nógvir trupult við at laga seg til viðurskiptini heima og koma fyrri seg aftur.

Ynskja psykiatriska heimasjúkrasystur

Eisini í hesum førinum hevði ein psykiatrisk heimasjúkrasystur verið ein stór stuðul, tí hon hevði kunnað hjálpt sjúklinginum soleiðis, at hann kundi havt lættari við aftur at laga seg til viðurskiptini heima.

Á psykiatrisku deild á Landssjúkrahúsinum hava starvsfólkini tosað nógv um spurningin við eini psykiatriskari heimasjúkrasystur og tað er einki dulmál, at hetta er eitt av teimum ynskjunum hjá starvsfólkunum á deildini.

Góðar royndir í Danmark

Í fleiri kommunum í Danmark hava tey havt skipanir við psykiatriskum heimasjúkrasystur, og hava tey havt ógvuliga góðar royndir av hesum. Eitt av úrslitunum við tilíkum skipanum er, at tað eru færri og færri akuttar innleggingar. Harafturat hava sjúklingarnir betri møguleika at koma fyrri seg aftur eftir eina sjúkralegu.

Í dag eru 4 deildir við umleið 80 plássum á psykiatrisku deildini á Landssjúkrahúsinum. Tann seinasta deildin varð tikin í nýtslu í 1973. Sum stóðan er í Føroyum í dag,

har tað bert eru tvey røktarheim, liggja rættliga nógvir røktarsjúklingar á psykiatrisku deild. Tey flestu av hesum eru eldri fólk.

1/4 eru røktarsjúklingar

Tað eru umleið 20 røktarsjúklingar á psykiatrisku deild í letuni, t.v.s. fjórðingurin av øllum sjúklingum á hesi deildini eru røktarsjúklingar.

Harafturat kemur, at deildin dagliga fær uppringingar frá fólki millum 75 og 85 ár, sum ikki klára seg heima, ella har familjan ikki hevur umstøður at taka sær av teimum. Hesi fólkini ynskja at koma út á sjúkrahúsið til umlættingar. Er pláss fyrri teimum, so verða tey innløgð, men tey nógvu sleppa ikki inn vegna plásstrot. Í dag eru 10 fólk í hesum aldursbólki á biðlista til psykiatrisku deildina.

Óheppið

Tann stóra tilgongdin av

røktarsjúklingum til psykiatrisku deildina hevur við sær, at tað ofta er yvirbeleggingur á onkrari av deildunum. Hetta er ógvuliga óheppið, tí teir psykiatrisku sjúklingarnir eru oftani ógvuliga viðkvæmir.

Tað at hava so nógvir røktarsjúklingar krevur eisini nógv av starvsfólkunum. Fyri tað fyrsta hevur psykiatriska deildin als ikki status sum røktardeild. Nógv av teimum amboðum, sum annars hoyra til eina røktardeild, eru tí ikki á psykiatrisku deildini.

Ynskja fleiri starvsfólk

Normeringin av starvsfólkunum á psykiatrisku deildini er ikki broytt tey seinastu 6 árin. Hetta er ikki gjørt, hóast frittíðin er longd og arbeiðstíðin stýtt. Psykiatriska deildin hevur á hvørjum ári søkt um, at tað verða sett fleiri fólk, men hetta ynskið er

eftir stutta tíð. Tað er ógvuliga trupult at fáa røktarsjúklingarnar inn á ellis- og røktarheimini. Ein orsøkin til tað er, at biðlistarnir til røktarheimini eru langir. Harafturat kemur, at røktarheimini heldur taka røktarsjúklingar heimanifrá, enn frá Landssjúkrahúsinum.

Verða verandi

Sum heild má tað sigast at vera ein byrða hjá psykiatrisku deildini at skula taka sær av so nógvum røktarsjúklingum, nú hendan deildin ikki er ætlað til røktarsjúklingar. Men onkunstaðni skulu røktarsjúklingarnir vera. Tí hevur tað verið roynt at taka røktarsjúklingar á psykiatrisku deild ofta bert fyrri eitt styttri tíðarskeið.

Men ólukkan við hesum er ofta tann, at eldri røktarsjúklingar hava oftani ikki nakað stað at fara heimaftur til, og tí verða tey verandi á psykiatrisku deildunum til ein onnur loysn verður funnin.

Mugu útskriva psykiatriskar sjúklingar

Av tí at talið á røktarsjúklingum á psykiatriskun deildunum er so stórt, mugu tey ofta útskriva psykiatriskar sjúklingar

Barn deytt av meningitis:

Barnagarður í Havn stongdur

Mikumorgunin doyði ein fyra ára gomul smágenta í Havn. Orsøkin var ein meningitis-tilburður. Av tí at gentan gekk í Drotning Ingridar Barnagarði, hava heilsuymyndugleikarnir avgjört at steingja barnagarðin í eina viku.

Hósdagin upplýsti landslæknin, at stóðan var undir støðugum eftirliti og at tiltøk eru sett í verk fyrri at forða smittu.

Soleiðis hava systkin og foreldur at børnum, sum ganga í barnagarðinum, fingið heilivág. Harafturat hava møgulig systkin fingið áheitan um at halda seg burtur frá skúla í eina viku.

Vanliga eru einir triggir tilburðir av meningitis árliga.